

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

431.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 52. schůze konané dne 21. května 2009

**k Návrhu rámcového rozhodnutí Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání
a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterým se zrušuje rámcové
rozhodnutí 2004/68/SVV /kód dokumentu 8150/09, KOM(2009) 135 v konečném znění/**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministryně
spravedlnosti Mgr. Tomáše Bočka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Soni Markové
a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Pavel Vanoušek v. r.
ověřovatel výboru

Soňa Marková v. r.
zpravodajka výboru

Kateřina Jacques v. r.
předsedkyně výboru

DOKUMENT 8150/09

Návrh rámcového rozhodnutí Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterým se zrušuje rámcové rozhodnutí 2004/68/SVV

**KOM(2009) 135 v konečném znění, kód Rady 8150/09
Interinstitucionální spis 2009/0049/CNS**

- **Právní základ:**
Čl. 29, 31 odst. 1, čl. 34 odst. 2 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
25. 3. 2009
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
30. 3. 2009
- **Datum projednání ve VEZ:**
15. 4. 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Konzultační.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 14. 5. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 18. 5. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Pohlavní zneužívání, pohlavní vykořisťování, obchodování s dětmi za účelem prostituce a dětská pornografie jsou velice závažné jevy, kterým čelí státy v celosvětovém měřítku¹. Boji proti těmto formám zneužívání dětí se věnuje na mezinárodní úrovni zejména OSN. Pod záštitou této organizace byla v roce 1989 přijata *Úmluva o právech dítěte*². K této úmluvě byl v roce 2000 přijat *Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie*. Tento Opční protokol nebyl Českou republikou zatím ani podepsán, zejména z důvodu neexistence institutu trestní odpovědnosti právnické osoby v českém právním řádu.

¹ Podle odhadů UNICEF se obětí obchodu s lidmi každoročně stává 1,2 milionu dětí.

² Nebyla ratifikována pouze 2 členskými státy OSN – USA a Somálskem

Pohlavním zneužíváním a sexuálním vykořisťováním dětí se zabývají také orgány Rady Evropy, které přijaly v této oblasti řadu doporučení³.

Evropská unie si je vědoma závažnosti tohoto problému a věnuje mu ve svých aktivitách náležitou pozornost. *Smlouva o Evropské unii* v článku 29 deklaruje snahu Evropské unie předcházet trestným činům namířeným proti dětem a bojovat proti nim. Za účelem sbližování právních úprav týkajících se boje proti zneužívání dětí přijala EU *Rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii*. Tato norma si kladla za cíl zefektivnění stíhání pachatelů trestných činů jejichž obětí jsou děti, ochranu obětí a předcházení těmto jevům. Vývoj ukázal potřebu nahradit tento předpis novým nástrojem, který by vedl k požadovaným cílům.

- **Obsah a dopad:**

Návrh rámcového rozhodnutí rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterým se zrušuje rámcové rozhodnutí 2004/68/SVV (dále jen *Návrh*) je předpis, který si klade za cíl sblížit právní úpravy jednotlivých členských států týkající se zneužívání dětí za účelem efektivního boje proti tomuto zneužívání.

Předpis ruší stávající unijní úpravu této oblasti a nahrazuje ji. *Návrh* se sestává z 22 článků, obsahujících jak hmotněprávní, tak i procesněprávní ustanovení.

V úvodním článku *Návrh* stanoví definice jednotlivých pojmů. Poté *Návrh* vymezuje znaky skutkových podstat trestného činu, které musí jednotlivé členské státy zahrnout do svých trestněprávních úprav. Jedná se o skutkové podstaty týkající se pohlavního zneužívání, pohlavního vykořisťování, dále o skutkové podstaty týkající se dětské pornografie a skutkové podstaty týkající se navazování kontaktu s dětmi za sexuálním účelem.⁴

Návrh dále upravuje podmínky účastenství v užším i širším slova smyslu a stanoví sankce a přitěžující okolnosti. Státy jsou povinny zajistit, aby pachatelé, kteří se dopustili jednání, které naplňuje znaky skutkových podstat trestných činů v návrhu vymezených, podléhali trestům odnětí svobody s horní hranicí nejméně šesti let, resp. 12 let v závislosti na závažnosti jednání a jeho následku.

Návrh také stanoví jako sankci zákaz výkonu činností zahrnujících pravidelný styk s dětmi. Každý členský stát je povinen přijmout taková opatření, která by umožnila uznání a vykonání rozhodnutí o trvalém či dočasném zákazu výkonu činností uložených v jiném členském státě z důvodu odsouzení za některé z trestných činů v tomto návrhu uvedených. Dále všechny členské státy zajistí poskytnutí údajů jinému členskému státu týkajících se zákazu výkonu činnosti z důvodu odsouzení za trestné činy uvedené v tomto *Návru*.

³ Doporučení č. R (89) 7 týkající se principů distribuce videozáznamů s násilným, brutálním nebo pornografickým obsahem, nebo doporučení č. R (90) 11 týkající se sexuálního zneužívání, pornografie, prostituce a obchodování s dětmi a mladistvým, nebo Úmluva Rady Evropy CETS č. 201 o ochraně dětí před pohlavním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním představuje v této době nejvyšší mezinárodní normu na ochranu dětí před pohlavním zneužíváním a vykořisťováním.

⁴ Takzvaný *cyber grooming*. Jako *cyber grooming* se označuje chování uživatelů internetových komunikačních prostředků (chat, ICQ, atd.), kteří se vydávají za jinou osobu s cílem vylákat nezletilého komunikujícího, sexuálně ho obtěžovat či zneužít.

Tématu *groomingu* byla mimo jiné věnována v rámci českého předsednictví Rady konference Bezpečnější internet pro děti, která proběhla 20. 4. 2009. Na závěr konference byla přijata tzv. *Pražské deklarace*.

Návrh zakládá povinnost členským státům upravit veřejnoprávní odpovědnost právnických osob a stanoví sankce, kterým právnické osoby budou podléhat. Dále je stanoveno, že všechny členské státy zajistí nestíhatelnost dětských obětí těchto trestných činů.

Návrh obsahuje kromě předpisů hmotněprávních také předpisy týkající se trestního řízení. V těchto předpisech jsou stanoveny zásady pro příslušnost orgánů členských států zajišťujících trestní stíhání. Za účelem koordinace a efektivity trestního řízení jsou členské státy vyzvány ke spolupráci s Eurojustem či další institucí zřízenou za účelem koordinace v této oblasti.

Členské státy mají podle *Návrhu* povinnost zajistit ochranu a pomoc obětem trestných činů stanovených v návrhu. Státy jsou povinny zajistit zejména lékařskou, psychologickou a právní pomoc. Státy se zavazují k poskytnutí dlouhodobé i krátkodobé ochrany oběti na základě jejich individuálních potřeb.

Vyšetřování má být podle *Návrhu* prováděno s maximálním šetřením osob obětí. Jednotlivé kroky v trestním řízení musí být prováděny s přihlédnutím k zvláštním potřebám dětských obětí.

Členským státům se ukládá zajistit dostupné intervenční programy nebo opatření s cílem předejít riziku opakování trestných činů sexuální povahy namířených proti dětem či toto riziko minimalizovat. Tyto programy musí být dostupné v nápravných zařízeních i mimo ně.

Závěrem je v *Návrhu* stanoveno, že členské státy mají povinnost přijmout opatření, aby orgány činné v trestním řízení mohly zablokovat přístup na internetové stránky šířící či obsahující dětskou pornografii.

Stanovisko vlády ČR:

Vláda ČR s tímto *Návrhem* v obecné rovině souhlasí, nicméně k některým jeho ustanovením má určité výhrady. Podle stanoviska gestora se některé definice obsažené v *Návrhu* jeví jako nejasné nebo nepřesné. Vláda ČR má výhrady zejména k ustanovením, které se týkají trestních sazeb. Úpravu trestních sazeb tak, jak je uvedena v *Návrhu*, považuje gestor za paušalizující a neodpovídající zásadám trestního práva. Zásadní výhradu má vláda ČR také k ustanovení *Návrhu* týkajícímu se vzájemného uznávání zákazu výkonu činnosti z důvodu odsouzení za trestné činy související s pohlavním zneužíváním dětí. Podle názoru vlády ČR by se tento institut měl řešit komplexnější úpravou.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Tento návrh se nyní nachází v přípravné fázi v Evropském parlamentu.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh rámcového rozhodnutí Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterým se zrušuje rámcové rozhodnutí 2004/68/SVV a rámcovou pozici vlády ČR k němu;
2. **u s n á š í s e** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády k projednání ústavně právnímu výboru.

Pavel Vanoušek v. r.
ověřovatel výboru

Soňa Marková v. r.
zpravodajka výboru

Kateřina Jacques v. r.
předsedkyně výboru